

ACADEMIA PRO INTERLINGUA

Circulare ad Socios

Bruxelles, 1° Maio 1919

~~Centes
missio ad
typographia~~

Guerra habet interrupto omni labore de nostro Academia durante plus quam quatuor annos. Es tempore que nos reprendit bonas discussiones que existebat in nostro societate ante guerra.

Cum approbatione de nostro egregio Praesidente, Domino Professore Peano, ~~non~~ multo occupato, me organizza, inter Socios, uno consultatione concernente Regulas pro scribere in Interlingua.

In uno articulo, puncto ad praesente circulare, me formulae differente propositiones concernente isto quaestione. Me praeca omne Socios communica ad me sua opinione pro aut contra isto propositiones; contrapropositiones et amendamentos es etiam bene accepto.

In uno proximo circulare me vol publica resultatus de isto consultationes.

Me spera prompto responso ab omne Socios.

Salutationes cordiale

J. MEYSMANS,

vice-directore de Academia pro Interlingua,

Woluwe - St Pierre,

Bruxelles (Belgique)

N. B. Per causa de censura de correspondentias postale, es praeferebile que Socios responde in lingua nationale (English, Français, Italiano, etc).

A la suite de cette circulaire je publie un article de 6 pages, dans lequel je commente et défends les propositions suivantes:

Regula I. - Pro scribe in Interlingua nos consulta dictionario latino ad usu de scholas (dictionario ab lingua nationale ad latino).

Inter vocabulos latino, citato in ce dictionario, nos adapta illos que vive in nostro lingua materno. Vocabulo latino que vive in uno lingua moderno vive semper aut quasi in ~~majoritate~~ ^{majoritate} de linguas modernus et es internationale ad maximo.

Unus vocabulo ~~latino~~ ^{latino} vive in nostro lingua) ~~quando illo~~ ^{quando illo} existe in ~~lingua~~ ^{lingua} sicut vocabulo separate aut sicut parte de uno vocabulo (in compositione). Per exemplo, vocabulo latino intelligere vive sicut parte de vocabulos A. F. intelligence, I. intelligenza, H. P. intelligencia, etc.

Vocabulo latino existente in nostro lingua non plus es vivente, si nos ute illo in uno ~~sensu~~ ^{significatione} que illo non habe in ~~lingua~~ ^{nostro lingua}. Per exemplo, vocabulo universitate non es vivente in sensu latino de universalitate = totalitate.

Nos non adapta synonymas ambiguas et circonlocutiones ad que dictionario latino ad usu de scholas ~~recurre~~ ^{recurre} aliquando pro verte uno vocabulo de nostro lingua materno. Per exemplo, pro verte ~~recurre~~ ^{recurre} vocabulo F. gouvernement, nos non adapta versiones classico: principes, rectores rerum publicarum, maderatores rei publicae, consilium publicum, etc.

Regula II - Quando dictionario latino ad
usu de scholas non contine vocabulo "vivente,
que nos habe necesse, nos adopta, ex nostro
lingua materno, vocabulo formato ex elemen-
tos latino aut graeco et habente significatione
~~requisito~~ ^{requisito}. Nos transcribe ~~et~~ ce vocabulo in
orthographia latino.

Vocabulo sic improvisato es semper uno
vero vocabulo latino (moderno) aut uno neolo-
gismo necessario. In omni casu, illo es interna-
tionale.

Es bene intellecto que nos recurre ad ~~et~~ ce
processu solum quando dictionario latino ad
usu de scholas non contine vocabulo "vivente"
que nos habe necesse.

Regula III - ~~In casu raro, quando non existe~~
~~vocabulo latino "vivente", nos~~
adopta vocabulo latino mortuo, ex dictionario
latino ad usu de scholas.

Pro pauco ideas, que nos non pote bene
verte per vocabulo latino, nos adopta vocabulo
tam internationale quam possibile de quaecum-
que origine. Per exemplo, algebra, boulevard,
yacht, aquarello, cigarro, etc.

In practica nos pote prende, in isto casu,
omni vocabulo existente ad minus in uno lin-
gua romano et in uno lingua germanico
(Anglo incluso).

Nos inveni facile tale vocabulo, consultante
uno dictionario bilingue ordinerio. Per exemplo,
dictionario English-French, aut Français-An-
glais, aut Italiano-Inglese, etc.

Nomines proprio de personas et de geographia
conserua suo forma nationale (London, Paris,
Torino, etc). Sed si versione latino de isto voca-
bulo es bene cognito (Germania, Austria, His-
pania, etc), nos pote adopta illo.

Pro usu scientifico, nos adopta nomenclaturas
internationale de Botanica, Zoologia, Chemia,
etc.

X

L'article, dans lequel je présente les propositions
susdites, commence comme suit:

Pro scribe in Interlingua

Quando uno profano examina uno textu
scripto in Interlingua, illo comprende satis facile.
Sed si illo vole scribe, illo ipso, in isto lingua, illo
habe magno difficultates, per causa que illo non
habe ad suo dispositione uno dictionario de Interlin-
gua (dictionario que i ab suo lingua materno
ad Interlingua).

Dictionarios English-Interlingua, Français-Inter-
lingua, Italiano-Interlingua etc non existe jam. Et
es probabile que illos non i existe ante plure annos. Nam
pro compone et publica illos, in omni lingua, multo
labore et multo pecunia i es necessario.

Sed etiam quando, omne ~~isto~~ ^{ante multo annos} dictionarios i es publica-
to, illos ~~non i~~ ^{non i} ~~habe~~ ^{habe} vasto diffusiones que
es necessario ad successu de nostro idea; illos nunquam
i habe diffusiones comparabile per exemplo ad illo de
dictionarios de linguas nationale, aut illo de re-
tionario latino.

Ergo es utile, etiam urgente, que nos indica ad
~~publico~~ ^{uno} medio de scribe in lingua inter-
nationale, sine recurre ad dictionario speciale
de Interlingua.

~~Uto~~ medio non es difficile ad inveni. Quasi omne
vocalos internationale es vocabulos latino. Ergo nos
habe in dictionario latino uno dictionario de Inter-
lingua toto facto.

Sed non omni vocabulo latino es internationale.
Nos debe doce nostro adeptos arte de elige in dictionario
latino, vocabulos que es internationale.
Seque Propositiones supra-
dicto.